UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 10. Quid dicendum sit de sponsalibus posteriùs initis contra fidem priorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

Visual Library

ſet inducenda, ut cedat, quia cùm Titius per fictionem fecerit injuriam ac damnum etiam proli, nec poſſit hæc tollere, niſi fictione ſublatâ Bertam ducat, videtur ad hoc obligandus, & ſi nolit, non eſt diſpoſitus ad abſolutionem.

Q. 10. *Quid dicendum ſit de ſponſalibus poſteriùs initis contra fidem priorum.* Rz. §. 1. Quamvìs poſteriora eſſent jurata, non ideo prævalerent, utì ſecundùm omnes (excepto fortè *Innocentio*) certum eſſe dicit *Averſ.* q. 8. ſ. 13. §. *Quintò*, quia nempe ſunt de re illicita. Vide dicta l. 3. p. 2. n. 733. & *Krimer* l. 4. à n. 268. Idem eſt, quamvìs poſteriora eſſent ſolenniter coram Parocho & teſtibus inita, priora autem clandeſtinè, quia ſolennitas nullum addit robur actui de ſe invalido, nec clandeſtinitas obeſt valori priorum, ſecundùm dicta n. 52. Si tamen ſponſus advertat ſe ad poſteriora compellendum à Judice, eò quòd priora probari non poſſint, licitè contrahet cum poſteriore, utì docet *Sanch.* contra *Burgh.* cent. 1. caſ. 57. negatque poſſe cogi à Judice, ſed oppoſitum eſt verum, quia Judex procedere poteſt & debet ſecundùm allegata & probata, unde ſponſa prior debebit tum eſſe contenta ſaltem durante illo Matrimonio, ita etiam *Laym.* & *Sporer* n. 210. 73.

§. 2. Si primæ gratuitò promiſerit, ſecundæ autem cum defloratione, aut ſi ſecundam, quamvìs fuerit vidua, ſub ſpe vel promiſſione Matrimonii induxerit ad copulam, *Mai. Palat. Côn. Rebell. Dian. Caſtrop. Regin. Pontius* dicunt teneri ducere ſecundam, quia titulus oneroſus videtur prævalere gratuito, utì ſi quis promiſerit gratuitò equum uni, & eundem alteri vendat, accepto conſumptóque pretio, tenetur equum 74.

huic

huic tradere & non illi; ſed probabiliùs contr
dicunt *Sot. Navarr. Ledeſm. Hurtad. Henriq. Sanch.*
1. d. 49. *Averſ.* §. 6. *Krim.* n. 275. & alii mul
cum *Kugler* p. 3. n. 67. quia non ideo tollitur
prioris, & homines inſiſtunt juri ſuo, non c
rando de injuria vel damno, quod ſit alteri;
prima autem ſponſalia debebatur jus ſtrictum
erant enim utrimque oneroſa, hinc diſparit
eſt in gratuita promiſſione & venditione equ
quia promittens gratuitò, non obligat ſe ex
ſtitia, vendens obligat ſe ex juſtitia, hinc titul
juſtitiæ prævalet, prima autem ſponſalia ex
ſtitia obligant. Si tamen ex violatione prior
ſponſalium exiguum incommodum ſit obve
turum priori ſponſæ, ſecundæ autem grave, a
ſi magna orirentur ſcandala, æquitas ſaltem a
qua ac charitas poſtularet, ut prior cederet ju
ſuo, potéſtque tum Judex compellere ad duce
dam poſteriorem, ſicuti enim, ſi quis poſt v
tum contrahat ſponſalia, & defloret virginem
cum qua contraxit, ſecundùm probabilem ſe
tentiam cenſetur Deus obligationem voti po
ponere obligationi juſtitiæ, ita & hìc cenſe
major obligatio cedere minori, *Sanch. Averſ. Sp*
ſuprà, *Gob.* n. 325. Hinc etiam docet *Lugo*,
tantùm præceſſiſſet gratuita eſt ſimplex prom
ſio Matrimonii, quamvìs à puella acceptata
ſet, ſed ſine repromiſſione, ſi cum alia ſequa
tur ſponſalia cum copula, hæc prævalere.

75. §. 3. Huc refertur ſequens caſus: Caja ini
ſponſalia cum Titio, poſtmodum impregnat
à Sempronio, qui nunc ſe offert ad eam duce
dam: *Quæritur*, an Caja diſſimulatis prim
ſponſalibus poſſit Sempronio nubere. ℞. poſſ
nam ſi Titius reſciret conſtitutionem C

nun

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nunc, certò reſiliret, & ſic prudenter præſumitur conſentire, ut alteri nubat, habétque Caja nunc juſtam cauſam ſic tegendi iſtam ſuam infamiam.

§. 4. Qui contra ſponſionem primæ factam pluribus promittit, ſi prima moriatur vel remittat obligationem, non ideo tenetur ulli ex poſterioribus, quia poſteriores contractus ab initio fuerunt invalidi, & tempore non convaleſcunt, *Sanch.* l. 1. d. 50. *Pont. Burgh.* cent. 1. caſ. 57. quod aliqui apud *Averſam* q. 8. ſ. 13. tenent, etiamſi poſterioribus juráſſet, in hoc tamen contradicunt *Covarr.* & *Rebell.*, quia talis promiſſio jurata ſervari poteſt ſine peccato, ergo ſervari debet. Quòd ſi contractus cum prima non fuiſſet validus, teneretur ſecundæ, & ſic deinceps, omnibus autem tenetur de damno cauſato, *Leſſ. Lug.* De juſt. d. 12. n. 39. 76.

§. 5. Si ſponſalia poſteriora fuerint inita ſub conditione, ſi altera ſponſa nollet, vel moreretur vel remitteret, ſunt valida, *Krim.* n. 273. In dubio autem, an fuerint abſoluta, an conditionata, præſumi debent fuiſſe conditionata, quia alioquin deberet præſumi peccáſſe contra priora ſponſalia, delicta autem non præſumuntur, *Tamb. Spor.* ſuprà. Quòd ſi priora fuerint conditionata, & poſteriora abſoluta adhuc prævalent prima, quia cauſabant obligationem expectandi conditionis eventum, utì ſtatim dicetur, & tum ineundi Matrimonium, *Sanch.* l. 5. d. 5. n. 13. *Caſtrop.* d. 1. p. 16. n. 10. *Krimer* à n. 280. 77.

Q. 11. *Quid addendum ſit circa ſponſalia conditionata.* ℞. §. 1. Sponſalia conditionata obligant ad duo; imprimis ad ineundum Matrimonium poſt eventum conditionis; deinde ad exſpectandum 78.

dum